

แนวทางการตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567

(Inspection Guideline)

ประเด็น Area base : วัณโรค

หัวข้อ การแก้ไขปัญหาวัณโรค เขตสุขภาพที่ 7

ตัวชี้วัด : (ตัวชี้วัดภายใต้ประเด็น/หัวข้อ)

ตัวชี้วัดที่ 1 : อัตราความสำเร็จการรักษาผู้ป่วยวัณโรคปอดรายใหม่ ร้อยละ 88

ตัวชี้วัดที่ 2 : อัตราความครอบคลุมของการขึ้นทะเบียนรักษาผู้ป่วยวัณโรครายใหม่และกลับเป็นซ้ำ ร้อยละ 90

คำนิยาม

1. ความสำเร็จของการรักษา หมายถึง ผู้ป่วยวัณโรคปอดรายใหม่ที่มีผลการรักษาหายรวมกับรักษาครบ

1.1 รักษาหาย (Cured) หมายถึง ผู้ป่วยวัณโรคปอดรายใหม่ที่มีผลตรวจทางห้องปฏิบัติการพบเชื้อวัณโรคก่อนเริ่มการรักษา และต่อมาตรวจไม่พบเชื้อวัณโรคอย่างน้อยหนึ่งครั้งก่อนสิ้นสุดการรักษา และในเดือนสุดท้ายของการรักษา

1.2 รักษาครบ (Treatment Completed) หมายถึง ผู้ป่วยวัณโรคปอดรายใหม่ที่รักษาครบกำหนดโดยไม่มีหลักฐานที่แสดงว่าการรักษาล้มเหลว ซึ่งผู้ป่วยดังกล่าวไม่มีเอกสารที่แสดงผลการตรวจเสมหะในเดือนสุดท้ายของการรักษา ทั้งนี้มีผลตรวจเสมหะเป็นลบอย่างน้อยหนึ่งครั้งก่อนสิ้นสุดการรักษา รวมทั้งผู้ป่วยที่ไม่ได้ตรวจหรือไม่แสดงผลตรวจ

2. ผู้ป่วยวัณโรคปอดรายใหม่ หมายถึง ผู้ป่วยวัณโรคปอดที่ไม่เคยรักษาวัณโรคมาก่อนและผู้ป่วยที่รักษาวัณโรคน้อยกว่า 1 เดือน และไม่เคยขึ้นทะเบียนในแผนงานวัณโรคแห่งชาติ

3. ความครอบคลุมการขึ้นทะเบียนของผู้ป่วยวัณโรครายใหม่และกลับเป็นซ้ำ หมายถึง อัตราการตรวจพบและขึ้นทะเบียนผู้ป่วยวัณโรครายใหม่และกลับเป็นซ้ำ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (1 ตุลาคม พ.ศ. 2566 – 30 กันยายน พ.ศ. 2567) เทียบกับ ค่าคาดประมาณอุบัติการณ์ผู้ป่วยวัณโรค (143 ต่อประชากรแสนคน)

4. ค่าคาดประมาณอุบัติการณ์ผู้ป่วยวัณโรค (รายใหม่และกลับเป็นซ้ำ) หมายถึง อุบัติการณ์วัณโรค (143 ต่อประชากรแสนคน) หรือ จำนวนคาดประมาณผู้ป่วยวัณโรค (103,000 ราย) ในประเทศไทยจากข้อมูลรายงานขององค์การอนามัยโลก (WHO, Global Tuberculosis Report)

5 กลุ่มเป้าหมาย

5.1 การประเมินอัตราความสำเร็จการรักษาผู้ป่วยวัณโรคปอดรายใหม่ (Success rate) คือ ผู้ป่วยวัณโรคปอดรายใหม่ที่ขึ้นทะเบียน ในไตรมาสที่ 1 ของปีงบประมาณ 2567 (1 ตุลาคม – 31 ธันวาคม พ.ศ. 2566) ที่เป็นผู้ป่วยไทย ผู้ป่วยไม่ใช่ไทย และผู้ป่วยในเรือนจำ ที่รักษาในโรงพยาบาลรัฐทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ไม่รวมโรงพยาบาลเอกชน

5.2 การประเมินอัตราความครอบคลุมของการขึ้นทะเบียนรักษาผู้ป่วยวัณโรครายใหม่และกลับเป็นซ้ำ (TB Treatment Coverage) คือ ผู้ป่วยวัณโรครายใหม่และกลับเป็นซ้ำที่ขึ้นทะเบียนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (1 ตุลาคม พ.ศ.2566 - 30 กันยายน พ.ศ.2567) ที่เป็นผู้ป่วยไทย ผู้ป่วยไม่ใช่ไทย และผู้ป่วยในเรือนจำ ที่รักษาในโรงพยาบาลรัฐทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข และโรงพยาบาลเอกชน

ค่าเป้าหมายของอัตราความครอบคลุมของการขึ้นทะเบียนรักษาผู้ป่วยวัณโรครายใหม่และกลับเป็นซ้ำ
(TB Treatment Coverage) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำแนกรายจังหวัด

จังหวัด	จำนวน ประชากร ปี พ.ศ. 2566*	คาดประมาณ จำนวนผู้ป่วยวัณโรค (143 ต่อแสนประชากร)**	ค่าเป้าหมาย ปี พ.ศ. 2566 อัตราความครอบคลุมของการขึ้นทะเบียน รักษาผู้ป่วยวัณโรครายใหม่และกลับเป็นซ้ำ ร้อยละ 90
เขตสุขภาพที่ 7	4,992,478	7,139	6,426
ร้อยเอ็ด	1,291,131	1,846	1,662
ขอนแก่น	1,784,641	2,552	2,297
มหาสารคาม	944,605	1,351	1,216
กาฬสินธุ์	972,101	1,390	1,251

หมายเหตุ : *ที่มาข้อมูลประชากรอ้างอิงจากฐานข้อมูล HDC ปี พ.ศ.2566

** ข้อมูลจาก WHO Global TB Report 2022

ประเด็นการตรวจราชการที่มุ่งเน้น

เป้าหมาย	มาตรการที่ดำเนินงาน ในพื้นที่	แนวทางการตรวจ ติดตาม	ผลลัพธ์ที่ต้องการ
ประเด็นการตรวจราชการที่มุ่งเน้น รอบ 1			
จังหวัดจัดทำแผนงาน/โครงการ และงบประมาณในการรองรับ กิจกรรมดำเนินการตาม มาตรการ 5 มาตรการ 1. การค้นหาผู้ป่วย 2. การวินิจฉัย 3. การรักษา 4. การค้นหาและรักษาวัณ โรคระยะแฝง 5. ระบบเครือข่ายวิจัยและ นวัตกรรม	1. จังหวัดมีการทบทวน มาตรการ วิเคราะห์ช่องว่าง ปัญหาอุปสรรคของการ ดำเนินงานในปีที่ผ่านมา เพื่อ นำไปสู่การแก้ไขปัญหาการ ดำเนินงานวัณโรคในพื้นที่ 2. จังหวัดมีการจัดทำแผนงาน/ โครงการ ตามมาตรการเร่งรัด เพื่อแก้ไขปัญหาวัณโรค ปี 2567	1. ติดตาม แผนงาน/โครงการ เพื่อแก้ไขปัญหาวัณโรค ในปี 2567 สอดคล้องกับการ วิเคราะห์ช่องว่าง ปัญหา อุปสรรคของการดำเนินงานใน ปีที่ผ่านมา 2. จังหวัดกำหนดเป้าหมาย การคัดกรองกลุ่มเสี่ยง 7 กลุ่ม และมีแผนการดำเนินงานคัด กรอง 3. ตรวจสอบความครบถ้วน ของกิจกรรมดำเนินงานที่ กำหนดตามมาตรการ	จังหวัดมีแผนงาน/โครงการ เพื่อแก้ไขปัญหาวัณโรค ในปี 2567 ซึ่งในโครงการ ประกอบด้วย 1. กิจกรรมการดำเนินงานตาม การวิเคราะห์ช่องว่าง ปัญหา อุปสรรคของการดำเนินงานใน ปีที่ผ่านมา ตามมาตรการที่ กำหนด 2. จังหวัดกำหนดเป้าหมาย การคัดกรองกลุ่มเสี่ยง 7 กลุ่ม และมีแผนการดำเนินงานคัด กรอง

<p>จังหวัดดำเนินการได้ตามแผนที่กำหนดในรอบ 6 เดือน</p> <p>ตามมาตรการ 5 มาตรการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การค้นหาผู้ป่วย 2. การวินิจฉัย 3. การรักษา 4. การค้นหาและรักษาวัณโรคระยะแฝง 5. ระบบเครือข่ายวิจัยและนวัตกรรม 	<p>จังหวัดดำเนินการตามมาตรการเป้าหมาย ที่กำหนดไว้ในแผนรอบ 6 เดือน</p>	<p>ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดในโครงการ รอบ 6 เดือน รวมทั้งปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. จังหวัดดำเนินการได้ตามแผนที่กำหนดในรอบ 6 เดือน 2. จังหวัดดำเนินการได้ตามที่ระบุใน small success รอบ 3 เดือน
<p>ประเด็นการตรวจราชการที่มุ่งเน้น รอบ 2</p>			
<p>จังหวัดดำเนินการได้ตามแผนที่กำหนดในรอบ 9 เดือน</p> <p>ตามมาตรการ 5 มาตรการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การค้นหาผู้ป่วย 2. การวินิจฉัย 3. การรักษา 4. การค้นหาและรักษาวัณโรคระยะแฝง 5. ระบบเครือข่ายวิจัยและนวัตกรรม 	<p>จังหวัดดำเนินการตามมาตรการเป้าหมาย ที่กำหนดไว้ในแผนรอบ 9 เดือน</p>	<p>รายงานผลการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดในโครงการ และ small success รอบ 9 เดือน รวมทั้งปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไข</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. จังหวัดดำเนินการได้ตามแผนที่กำหนดในรอบ 9 เดือน 2. จังหวัดดำเนินการได้ตามที่ระบุใน small success รอบ 9 เดือน

Small Success

3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
<ol style="list-style-type: none"> 1. ทบทวนและวิเคราะห์สถานการณ์วัณโรคและผลการดำเนินงานตามแผนงานวัณโรค ปีงบประมาณ 2567 และ ทบทวนมาตรการวิเคราะห์ช่องว่าง ปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาการดำเนินงานวัณโรคในแต่ละพื้นที่ 2. จัดทำแผนปฏิบัติการและกิจกรรมสำคัญ มาตรการ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดทำทะเบียนรายชื่อผู้สัมผัสร่วมบ้านที่สัมผัส Index case ที่ขึ้นทะเบียนตามจริง 2. ดำเนินการคัดกรองผู้สัมผัสร่วมบ้านที่สัมผัส Index case (ตามข้อ 1) ภายใน 1 เดือน ร้อยละ 50 3. ดำเนินการคัดกรอง 7 กลุ่มเสี่ยง ร้อยละ 40 4. อัตราความครอบคลุมของการขึ้นทะเบียนรักษาผู้ป่วยวัณโรครายใหม่และกลับเป็นซ้ำ ร้อยละ 40 	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดทำทะเบียนรายชื่อผู้สัมผัสร่วมบ้านที่สัมผัส Index case ที่ขึ้นทะเบียนตามจริง 2. ดำเนินการคัดกรองผู้สัมผัสร่วมบ้านที่สัมผัส Index case (ตามข้อ 1) ภายใน 1 เดือน ร้อยละ 80 3. เน้นการคัดกรอง 7 กลุ่มเสี่ยง ร้อยละ 70 4. อัตราความครอบคลุมของการขึ้นทะเบียนรักษาผู้ป่วยวัณโรครายใหม่และกลับเป็นซ้ำ ร้อยละ 65 	<p>รายงานสรุปผลการดำเนินงานและรายงานการประเมินผลลัพธ์ของการดำเนินงาน โดยวัดจาก</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. อัตราความสำเร็จการรักษาผู้ป่วยวัณโรคปอดรายใหม่ ร้อยละ 88 2. อัตราความครอบคลุมของการขึ้นทะเบียนรักษาผู้ป่วยวัณโรครายใหม่และกลับเป็นซ้ำ ร้อยละ 90 3. ร้อยละการคัดกรองผู้สัมผัสร่วมบ้านที่สัมผัส Index case ที่ขึ้นทะเบียน

<p>เร่งรัดผลสำเร็จของการดำเนินงานตามตัวชี้วัด</p> <p>3. กำหนดเป้าหมายการคัดกรองกลุ่มเสี่ยง 7 กลุ่ม และดำเนินการตามแผน</p> <p>4. จัดทำทะเบียนรายชื่อผู้สัมผัสร่วมบ้านที่สัมผัส Index case ที่ขึ้นทะเบียนตามจริง และดำเนินการคัดกรองภายใน 1 เดือน</p> <p>5. ทบทวนสาเหตุการตายโดยแพทย์ แยกสาเหตุ การตายจากวัณโรคหรือสาเหตุการตายจาก โรคร่วม (From TB / with TB)</p> <p>6. จัดทำแนวทางปฏิบัติ LTBI ที่ชัดเจนในการส่งตรวจเพื่อประกอบการวินิจฉัยในกลุ่มเสี่ยง เชื่อมโยงถึงกลุ่ม HHC ที่ CXR negative และกลุ่มเสี่ยงอื่นๆ (ทำ work instruction) การสื่อสาร</p>	<p>5. มีกิจกรรม แนวทางการค้นหาการขึ้นทะเบียนรักษาผู้ป่วยวัณโรครายใหม่และกลับเป็นซ้ำ</p> <p>6. ทบทวนศักยภาพการตรวจ gene X pert และ TB lamp</p> <p>7. มีแนวทางปฏิบัติ LTBI ที่ชัดเจนในการส่งตรวจเพื่อประกอบการวินิจฉัยในกลุ่มเสี่ยง เชื่อมโยงถึงกลุ่ม HHC ที่ CXR negative และกลุ่มเสี่ยงอื่นๆ (ทำ work instruction) การสื่อสาร</p> <p>8. เพิ่มจำนวนการค้นหาวัณโรคแฝง ร้อยละ 25 จากปีที่ผ่านมา</p>	<p>5. เพิ่มศักยภาพการตรวจ gene X pert ใน รพ.</p> <p>6. ดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติ LTBI ที่ชัดเจนในการส่งตรวจเพื่อประกอบการวินิจฉัยในกลุ่มเสี่ยง เชื่อมโยงถึงกลุ่ม HHC ที่ CXR negative และกลุ่มเสี่ยงอื่นๆ (ทำ work instruction) การสื่อสาร</p>	<p>ระหว่าง 1 ต.ค. 65 – 31 ส.ค. 66 ดำเนินการได้ร้อยละ 100</p> <p>4. ลดอัตราการตายจากวัณโรค (Dead from TB) ลดลงร้อยละ 10 จากปีที่ผ่านมา</p> <p>5. เพิ่มจำนวนการค้นหาวัณโรคแฝง ร้อยละ 50 จากปีที่ผ่านมา</p>
---	--	--	--

ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้อง ไม่มี

สูตรคำนวณตัวชี้วัด

1. อัตราความสำเร็จการรักษาผู้ป่วยวัณโรคปอดรายใหม่ (Success rate) ที่ขึ้นทะเบียน ในไตรมาสที่ 1 ของปีงบประมาณ 2567 (เดือนตุลาคม – ธันวาคม 2566) คำนวณจาก

$$\text{สูตรคำนวณ} = (A/B) \times 100$$

A = จำนวนผู้ป่วยวัณโรคปอดรายใหม่ ที่ขึ้นทะเบียน ในไตรมาสที่ 1 ของปีงบประมาณ 2567 (เดือนตุลาคม - ธันวาคม พ.ศ. 2566) โดยมีผลการรักษาหาย (Cured) รวมกับรักษาครบ (Completed) โดยครบรอบรายงานผลการรักษา ในวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2567

B = จำนวนผู้ป่วยวัณโรคปอดรายใหม่ ที่ขึ้นทะเบียน ในไตรมาสที่ 1 ของปีงบประมาณ 2567 (1 ตุลาคม – 31 ธันวาคม พ.ศ. 2566)

2. อัตราความครอบคลุมของการขึ้นทะเบียนรักษาผู้ป่วยวัณโรครายใหม่และกลับเป็นซ้ำ (TB Treatment Coverage) ที่ขึ้นทะเบียนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (1 ตุลาคม พ.ศ. 2566 - 30 กันยายน พ.ศ. 2567) คำนวณจาก

$$\text{สูตรคำนวณ} = (A/B) \times 100$$

A = จำนวนผู้ป่วยวัณโรครายใหม่และกลับเป็นซ้ำที่ค้นพบและขึ้นทะเบียนรักษาในปีงบประมาณ 2567 (1 ตุลาคม พ.ศ. 2566 - 30 กันยายน พ.ศ. 2567)

B = จำนวนคาดประมาณผู้ป่วยวัณโรครายใหม่และกลับเป็นซ้ำที่ขึ้นทะเบียนรักษาในปีงบประมาณ 2567 (1 ตุลาคม พ.ศ. 2566 - 30 กันยายน พ.ศ. 2567)

คิดจากอัตรา 143 ต่อประชากรแสนคน

หน่วยงานที่รับผิดชอบ: กรมควบคุมโรค สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 จังหวัดขอนแก่น

ผู้ประสานงานตัวชี้วัด

ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน	หมายเลขโทรศัพท์ /e-mail address	ประเด็นที่รับผิดชอบ
1.นายอิทธิเดช ไชยชนะ	นักวิชาการสาธารณสุข ชำนาญการพิเศษ	โทรศัพท์: 084 598 9552 e-mail : riyon03@hotmail.com	1. อัตราความสำเร็จการ รักษาผู้ป่วยวัณโรคปอด รายใหม่ 2. อัตราความครอบคลุมของ การขึ้นทะเบียนรักษา ผู้ป่วยวัณโรครายใหม่และ กลับเป็นซ้ำ
2.นางสาวนิภาพร ฮาม พิทักษ์	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	โทรศัพท์: 094 378 3838 e-mail : bb9506@gmail.com	
3.นางสาวณัฐธิดา สอนไผ่	นักวิชาการสาธารณสุข ปฏิบัติการ	โทรศัพท์: 086 234 7327 e-mail : Marmeaw109@gmail.com	
4.นางสาวสุภาพร ทันทา	นักวิชาการสาธารณสุข ปฏิบัติการ สำนักงานเขตสุขภาพที่ 7	โทรศัพท์: 0924234596 E mail: upaporntanta@gmail.com	

ผู้กำกับดูแลตัวชี้วัด

ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน	หมายเลขโทรศัพท์ /e-mail address
1.นายสมาน พุตระกูล	ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 จ. ขอนแก่น	โทรศัพท์: 081 792 0202 e-mail: smanf22@gmail.com
2.นายณรงค์ชัย สังษา	นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ รองผู้อำนวยการฝ่ายการแพทย์ ด้านพัฒนาระบบบริการและสนับสนุนบริการ สุขภาพ โรงพยาบาลร้อยเอ็ด	โทรศัพท์: 081 975 0562 e-mail: sangsa.na@hotmail.com
3.นางสุพัตรา สิมมาตัน	รักษาการนักวิชาการสาธารณสุขเชี่ยวชาญ รองผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 จ.ขอนแก่น	โทรศัพท์: 082 316 9194 e-mail: supattra5264ple@gmail.com
4.นางจิรา ศักดิ์ศิริธร	นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ รองผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 จ.ขอนแก่น	โทรศัพท์: 081 633 0549 e-mail: jirasaksa@gmail.com

5.นายธราวิทย์ อูปพงษ์	นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ รองผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 จ.ขอนแก่น	โทรศัพท์: 089 202 3796 e-mail: t.ouppapong@hotmail.com
6.นายกิตติพิชญ์ จันทิ	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ รองผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 จ.ขอนแก่น	โทรศัพท์: 084 519 9811 e-mail: Somjunt2002@hotmail.com

หมายเหตุ สามารถเพิ่มเติมรายละเอียดอื่นๆ ที่สำคัญและจำเป็นได้ตามดุลยพินิจของ คกก.กำหนดประเด็นแต่ละประเด็น